ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА КРАЉЕВА ЗА ПЕРИОД ОД 2021. ДО 2023. године

Нацрт Локалног акционог плана запошљавања Града Краљева припремила је радна група именована Решењем градоначелника Града Краљева, уз техничку помоћ Службе за управљање пројектима и локални економски развој

Град Краљево, април 2021. године

На основу члана 32. тачка 6. у вези са чланом 66. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07, 83/14-др.закон, 101/16-др.закон и 47/18), члана 41. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 и 113/17-др.закон), члана 26. тачка 9. и члана 121. став 1. Статута града Краљева („Службени лист града Краљева“, број 6/19 - пречишћен текст),

Скупштина града Краљева, на седници одржаној дана 21. јуна 2021. године, донела је

О Д Л У К У
О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА КРАЉЕВА ЗА ПЕРИОД ОД 2021. ДО 2023. ГОДИНЕ

Члан 1.

Усваја се Локални акциони план запошљавања града Краљева за период од 2021. до 2023. године.

Члан 2.

Саставни део ове одлуке је Локални акциони план запошљавања града Краљева за период од 2021. до 2023. године.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Краљева“.

Скупштина града Краљева
Број: 011-145/2021-I
Дана: 21. јуна 2021. године

Председник
Скупштине града Краљева

Ненад Марковић, дипл.инж.саобраћаја

Садржај:

1. УВОД 3

2. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ЛАПЗ ЗА 2020. ГОДИНУ 4

3. Правни основ 6

4. ПРОФИЛ ГРАДА КРАЉЕВА 8

4.1 Основне карактеристике 8

4.2. Становништво 8

4.3. Економски показатељи 12

4.3.1 Економски показатељи привредног сектора града Краљева 12

4.3.2. Кретања на тржишту рада према евиденцији НСЗ 16

5. КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ ЛИЦА 19

6. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА у 2021, 2022. и 2023. години 20

7. ПОДРШКА РЕАЛИЗАЦИЈИ ЛОКАЛНИХ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА У ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА 28

8. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРОГРАМИ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАЉЕВА 29

9. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД ОД 2021. до 2023. ГОДИНЕ 30

10. Потребни ресурси, финансијска средства и извори финансирања 36

11. Праћење и оцена ефеката 36

1. УВОД

Град Краљево има вишегодишње искуство у изради и реализацији локалних акционих планова запошљавања након чије евалуације су видљиви позитивни ефекти на запошљавање.

Локални акциони план запошљавања Града Краљева за период од 2021 до 2023. године представља документ јавне политике који се доноси на локалном нивоу ради остваривања општих и посебних циљева предвиђених Стратегијом запошљавања у републици Србији за период од 2021-2026. године.

Локалној самоуправи дата је улога и одговорност не само у спровођењу националне политике запошљавања, већ и у креирању локалне политике запошљавања која треба да уважи карактеристике и специфичности локалног окружења, идентификује најрањивије категорије незапослених и прецизира циљне групе за које ће се креирати посебне мере АПЗ

У складу са Националном Стратегијом запошљавања, Националним акционим планом за запошљавање за период од 2021 до 2023. године, Законом о запошљавању и осигурању у случају незапослености, Законом о планском систему Републике Србије и локалним стратешким документима, дефинисани су циљеви и приоритети политике запошљавања у граду Краљеву.

Реализација постављених приоритета ће се финансирати на следећи начин: - Средствима из буџета града Краљева у износу од 10.000.000,00 динара - Средствима из буџета Републике суфинансирањем појединих мера које ће предвидети НАПЗ 2021-2023. - Средствима из буџета Републике кроз редовне јавне позиве НСЗ - додатним наменским средствима из буџета Града - Донацијама и др. У току спровођења ЛАПЗ-а вршиће се континуирано праћење реализације и према потреби предузимати одговарајуће мере да се ЛАПЗ успешно реализује. Очекивани резултати су: смањење незапослености, повећање запослености и јачање приватног сектора.

2. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ЛАПЗ ЗА 2020. ГОДИНУ

Локални план запошљавања за 2020. годину предвидео је 3 групе приоритета и то:

1) Развој људских ресурса,

2) Стварање повољног пословног окружења за подстицај, одржавање и раст привредног сектора,

3) Мере активне политике запошљавања.

Сагледавањем постигнутих ефеката, може се рећи да је ЛАПЗ за 2020. годину успешно реализован и да на његову реализацију није много утицала пандемија корона вируса. Посматрано по приоритетима то изгледа овако:

I Реализација мера по Споразуму о уређењу међусобних права и обавеза за реализацију програма и мера АПЗ – ЛАПЗ суфинансирање бр.1208-101-1-202020 године.

Укупно опредељена средства по Споразуму износе 11.850.000,00 динара (6.000.000,00 динара су средства Града Краљева и 5.850.000,00 динара средства НСЗ).

Споразумом је предвиђено спровођење мера АПЗ и то :

- Програм јавних радова у укупном износу од 3.950.000,00 динара од чега су:

- 2.000.000,00 динара средства Града и

- 1.950.000,00 динара средства Националне службе.

- Субвенција за самозапошљавање незапослених лица у укупном износу од 3.950.000,00 динара од чега су:

- 2.000.000,00 динара средства Града и

- 1.950.000,00 динара средства Националне службе.

- **Програм стручне праксе** у укупном износу од 3.950.000,00 динара од чега су:

- 2.000.000,00 динара средства Града и

- 1.950.000,00 динара средства Националне службе.

1. По јавном позиву за спровођење јавних радова поднето је 7 пројекта за укључивање 82 лица а одобрено је спровођење јавних радова за 7 пројекта уз укључивање 35 лица у укупном износу од 3,913,959,00 динара. Сви пројекти јавних радова су успешно спроведени.

2. По јавном позиву за доделу субвенције за самозапошљавање поднето је 76 захтева а одобрено 15 захтева у износу од 3.810.000,00 динара

3. По јавном позиву за спровођење програма стручне праксе укупно је поднето 28 захтева за укључивање 33 лица а одобрено је 17 захтева за 17 лица у износу од 3.873.000,00 динара

II Реализација мера по споразуму о уређењу међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера АПЗ –ЛАПЗ техничка подршка бр.1208-101-5-2020 године.

1. Споразумом је утврђена обавеза града Краљева да уплати износ од 4.000.000,00 динара НСЗ за спровођење програма СТРУЧНЕ ПРАКСЕ – техничка подршка .

По јавном позиву 21 послодавца је поднео захтеве за укључивање у програм 51 лице. Позитивно је одлучено за 10 захтева и укључено 15 лица уз предвиђена средства од 3.913.959,00 динара.

III Реализација мера НСЗ за град Краљево, финансираних из средстава НСЗ у 2020. години

1. Реализација мере по јавном позиву за доделу **субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих** на новоотвореним радним местима на територији града Краљева :

- Субвенција је додељена за 94 послодавца за запошљавање 118 лица у укупном износу од 27,66 мил.

2. Реализација субвенције за **самозапошљавање** и једнократне исплате новчане накнаде на територији града Краљева:

-Субвенција за самозапошљавање је додељена за 82 лица у укупном износу од 19,87 мил динара

-Једнократна исплата новчане накнаде је додељена за 2 лица у укупном износу од 242.330,00 динара.

3. Реализација **програма јавних радова** на територији града Краљева:

По јавном позиву JP одобрено је спровођење јавних радова за 16 пројекта за 124 лице у укупном износу од 18,40 динара.и то :

- 10 пројеката уз укључивање 105 лице у износу од 15,60 мил.
- 6 пројеката уз укључивање 19 лица особа са инвалидитетом у износу од 2.80 мил.

4. Реализација програма **додатног образовања и обука** на територији града Краљева:

- По јавном позиву за спровођење програма стручне праксе програм је одобрен 41 послодавцу за укључивање 44 незапослена лица и планирана средства 11.782.000,00 дин.
- По програму приправника одобрено је 15 захтева за 16 лица у износу од 7.680.000,00 динара
- Програм стицања практичних знања одобрено је 10 захтева за 20 лица у износу од 5.100.000,00 динара.
- Програм обуке на захтев послодавца одобрено је 6 захтева за 24 лица у износу од 3.093.640,00 динара.
- Пројекат „Моја прва плата „ одобрено је 76 захтева за 100 лица уз планирана средства 19.296.000,00 динара.
- Функционално основно образовање одраслих:

Обуку о образовању спроводи ОШ „Јован Цвијић“Сирча на основу овлашћења Министарства просвете и Споразум са НСЗ .Образовање се спроводи за 27 лица и опредељена средства су 972.000,00 динара.

3. Правни основ

Правни основ за израду ЛАПЗ-а за град Краљево за период од 2021 до 2023.године Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18), Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, број 36/09, 88/10, 38/15 и 113/17) којим је дефинисана могућност израде истог и његова усклађеност са Националним акционим планом запошљавања за период од 2021 до 2023. године (у даљем тексту НАПЗ). Национални акциони план запошљавања представља основни инструмент за спровођење активне политике запошљавања за период 2021 до 2023. године, којим су дефинисани циљеви и приоритети политике запошљавања и утврђени програми и мере који ће се реализовати.

Национални Акциони план за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године представља документ јавне политике који се доноси ради операционализације и остваривања општег и посебних циљева предвиђених Стратегијом запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник РС”, број 18/21).

Општи циљ Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године је успостављен стабилан и одрживи раст запослености заснован на знању и достојанственом раду, док су као посебни циљеви утврђени:

1. Остварен раст квалитетне запослености кроз међусекторске мере усмерене на унапређење понуде рада и тражње за радом;

2. Унапређен положај незапослених лица на тржишту рада;

3. Унапређен институционални оквир за политику запошљавања.

Према томе политика запошљавања, циљеви, приоритети, програми и мере из Националног акционог плана запошљавања представљали су смернице и оквир за израду Локалног акционог плана запошљавања за период од 2021. до 2023. године, а да су при томе испоштоване специфичности локалног окружења односно захтеви локалног тржишта рада. Уважавањем локалних карактеристика допринеће се повећању запошљавања на локалном, а самим тим и на националном нивоу.

Методологија израде акционог плана

Градоначелник града Краљева, образовао је Радну групу за израду предлога нацрта Локалног акционог плана запошљавања за период од 2021. до 2023. године.

Радну групу су чинили представници релевантних институција и представници привредног сектора. Након израде Нацрта документа исти је достављен Савету за запошљавање као радном телу за планирање и спровођење политике запошљавања, ради давања мишљења, након чега се спроводи јавни увид и јавна расправа. Локални акциони план разматра и усваја Скупштина града.

Локални савет за запошљавање града Краљева састављен је од представника локалне власти, Националне службе за запошљавање, Удружења привредника, Регионалне привредне коморе, Центра за социјални рад, Регионалне развојне агенције, Савета за родну равноправност, представника младих, и представника Школске управе Краљево.

Савет је сагледао садашње стање на тржишту рада и дао мишљење и препоруке везане за питања од интереса за унапређење запошљавања и то: планове запошљавања, проблеме и мере активне политике запошљавања.

Град Краљево у реализацији ових приоритета рачуна на партнерство и подршку надлежних Министарстава Републике Србије, Националне службе за запошљавање и донатора.

Релевантни прописи

- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“ број 36/09, 88/10 и 38/15 и 113/17- др. закон)
- Закон о планском систему Републике Србије (Службени гласник РС, број 30/18)
- Закон о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73 од 11.10.2019.)
- Уредба о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“ број 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14)
- Уредба о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“ број 13/10)
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“ број 36/09 и 32/13)
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ број 129/07 и 83/14-др.закон, 101/2016-др.закон и 47/2018)
- Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. Годину („Службени гласник РС“ број 104/14)
- Акциони план за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник РС“, број 30/21)

4. ПРОФИЛ ГРАДА КРАЉЕВА

4.1 Основне карактеристике

Град Краљево је по површини једна од највећих јединица локаних самоуправа – заузима 1530 км^2, обухвата 92 насељена места у којима по попису из 2011. године живи 125.488 становника. Процењен број становника за 2019. годину на територији града Краљева је 117.168. Густина насељености је 77 становника/км² а просечна старост становника је 44 године. Просечан број чланова домаћинства је 2,98. У циљу ефикаснијег обављања послова у надлежности локалане самоуправе, територија града Краљева је подељена на 66 месних заједница и 16 месних канцеларија.

Према Уредби о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину ("Сл гласник РС" број 104/14) **град Краљево је разврстан у III групу недовољно развијених јединица локалних самоуправа чији је степен развијености у распону од 60 до 80% републичког просека.**

4.2. Становништво

Табела 1 – Основни подаци

Површина (у km^2)	1530		
Број насеља	92		
Становништво – процена средином године	119.585 *(2017.)*	118.363 *(2018.)*	117.168. *(2019.)*
Просечна старост (у годинама)	44 *(2017.)*	44 *(2018.)*	44 *(2019.)*
Индекс старења	146 *(2017.)*	149 *(2018.)*	152 *(2019.)*

Извор: Републички завод за статистику, DevInfo база, јануар 2021.

На основу последњих објављених података Републичког завода за статистику, процењен број становника на територији града Краљева средином 2019. године је 117.168, од чега је 59.595 (50,86%) жена.

Највећи проценат становништва налази се у узрасту 15-64 године (64,1%), популација старијег становништва (65 и више година) обухвата 22%, док број младих, узраста 15-29 година обухвата 16,8%. У периоду између два пописа евидентан је пад броја становника узраста 15 до 29 година за 2.926 лица или 12,96%, док се бележи тренд пораста становништва преко 65 година за 11,86%.

Просечна старост становништва града Краљева у 2019. години је 44 године. Индекс старења у 2019. години је износио 151.8. Имајући у виду да је просечна старост становништва на нивоу Републике Србије 43 године а индекс старења 144, ови подаци су нешто неповољнији у односу на републички просек.

Радни контигент становништва

Процењен број радног контигента становништва (становништва старости од 15 – 64 године) у 2019. години износи 75.160 од чега је 37.455 (49,83%) жена.

Посматрајући податке о радном контигенту становништва у периоду од 2011 до 2019 године, уочава се се смањење броја становништва у овој категорији, што је приказано у следећој табели.

Табела 2. Радни контигент становништва

Радни контигент становништва *(од 15 – 64 године)*									
година	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
број РК становника *(од 15 – 64 године)*	78.363	83.317	82.523	81.556	80.290	79.092	77.857	76.474	75.160

Извор: Републички завод за статистику, DevInfo база, јануар 2021.

Миграције становништва

Миграције становништва представљају комплексну друштвену појаву, која уз природни прираштај најнепосредније утиче на промену у демографском и економском потенцијалу подручја одсељавања односно досељавања. У посматраном периоду од 1980. године подручје града Краљева је карактеристично као изразито имиграционо подручје.

Табела 3. Досељено становништво по временским периодима, Попис 2011. године

	Број досељеника у граду	Удео у односу на укупан број досељеника у граду (%)	Рашки округ	Република Србија
Укупно	60.613	100	125540	3.237.065
1980. и раније	25.281	41,71	45440	1381857
1981-1985	3.813	6,29	8511	208071
1986-1990	3.265	5,39	8198	197571
1991-1995	4.201	6,93	8948	353786
1996-2000	10.361	17,09	17709	316104
2001-2005	3.946	6,51	9746	235515
2006. и касније	4.845	7,99	11263	310579
Непозната година	4.901	8,09	15725	233582

Извор података: Републички завод за статистику, Попис 2011. године, Становништво, књига 9 – Миграције

Табела 4 . Унутрашњи миграциони салдо 2011-2019. године

Град Краљево	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Унутрашњи миграциони салдо	24	-278	-231	-336	-407	-296	-385	-373	-395

Извор података: Аналитички сервис ЈЛС, https://rsjp.gov.rs

У периоду од 2011. године на територији града Краљева се уочава негативан миграциони салдо.

Образовање

Анализирајући податке о образовној структури становништва (попис 2011 године) уочава се да највеће учешће према степену образовања има становништво са средњим образовањем – 49,78%, затим лица са основним образовањем, непотпуним и без основне школе – 35,4% (основно - 21,2%, непотпуно основно – 11,5% и без - 2,7%), док више и високо образовање чини 14,3%, што је приказано у следећој табели.

Табела 5. Становништво старо 15 и више година према школској спреми и писмености, по попису 2011. године

Регион Област Град-општина	Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознат
Краљево		106732	2959	12344	22631	53137	5955	9326	380
	м	51818	449	4194	10663	28503	3114	4732	163
	ж	54914	2510	8150	11968	24634	2841	4594	217

Извор података: Републички завод за статистику, Општине и региони у Републици Србији, 2020. године,

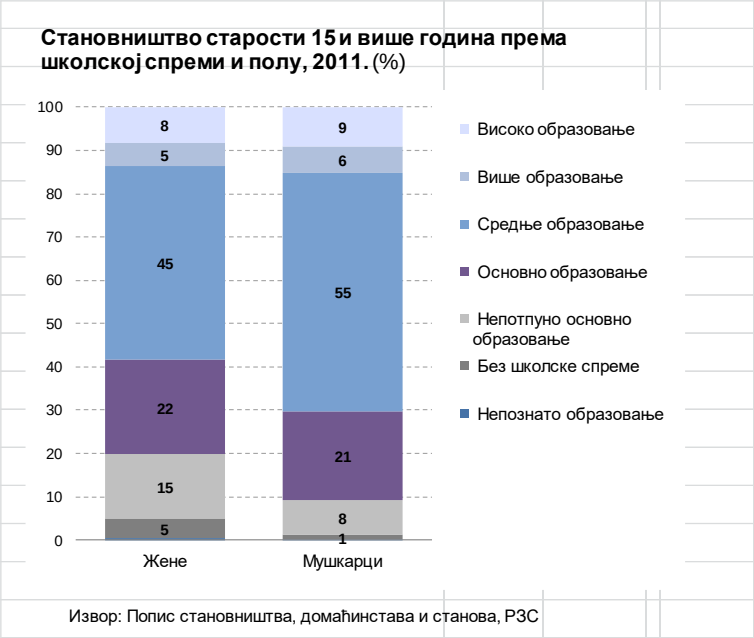

Извор: Попис становништва, домаћинстава и станова, РЗС

Извор: Попис становништва, домаћинстава и станова, РЗС

На територији града Краљева се налази 9 средњих стручних школа, које похађа 4.900 ученика. Средње образовање за децу са посебним потребама и сметњама у развоју похађа 31 ученик. Стопа одустајања од школовања у средњем образовању је 1,2%.

Табела 6. средњошколско образовање

СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	
Средње школе (2019)	9
Ученици уписани у средње школе (2019)	4.901
Ученици који завршавају средњу школу (2019)	1.187
Стопа одустајања од школовања у средњем образовању (2019)	1,2 %
Број деце обухваћене средњим образовањем за децу са сметњама у развоју и посебним потребама (2019)	31

Извор података:Статистика образовања, РЗС

Извор: Статистика образовања, РЗС

Извор: Статистика образовања, РЗС

Сиромаштво и групе у стању социјалне потребе

Социјална искљученост често је повезана са сиромаштвом. Сиромаштво је вишедимензионалан феномен који се најчешће везује за недостатак финансијских средстава.

Према подацима Ценра за социјални рад Краљево, током 2020. године преко Центра за социјални рад право на Новчану социјалну помоћ је користило 1396 породица са 3200 лица, док је стање на дан 31.12.2020. било 1026 породица са 2494 лица.

Од укупног броја лица корисника, њих 1547 су одрасла лица до 64 године, док је младих до 26 година њих 299. Укупан број радно способних лица је 971 и од тога је 500 жена. Структура квалификације је веома неповољна, јер у највећем броју су то лица која имају завршену основну школу, а затим средњу школу што говори да су им потребна додатна знања у виду обука,преквалификација и случно. Скоро трећина радно способних лица нема завршену основну школу или је она непотпуна, те је потребно обезбедити школовање за основно образовање одраслих.

Током 2020. године 7 младих је завршило са породичним смештајем те је јако значајно да се радно ангажују и да на тај начин изађу из система социјалне заштите.

Активности усмерене на повећање социјалне инклузије су од велике важности за повећање запошљености и стварање једнаких могућности за све грађане, али пошто је ситуација у том погледу по општинама различита, усваја приступ прилагођен локалном контексту.

4.3. Економски показатељи

4.3.1 Економски показатељи привредног сектора града Краљева

Укупна привредна активност

На територији града Краљева привредну делатност остварује 1350 привредних друштава, чији је укупни пословни приходи у 2019. години износи номинално 78.350.804.000,00 РСД, и 4803

предузетника који су остварили укупан пословни приход у номиналном износу од 17.536.819.000,00 РСД.

Према подацима Републичког секретаријата за јавне политике обим спољнотрговинске размене на територији града Краљева у 2019 години је износио 25.213.718.000 РСД, при чему је покривеност увоза извозом 56,8%.

Табела 7. Подаци о спољнотрговинској размени

Укупан број извозника	Број	245
Број извозника, као % укупног броја активних привредних субјеката	%	18.1
Укупан извоз	У хиљадама РСД, номинално	9129079
Укупан број увозника	Број	354
Број увозника, као % укупног броја активних привредних субјеката	%	26.2
Укупан увоз	У хиљадама РСД, номинално	16084639
Суфицит/дефицит	У хиљадама РСД, номинално	-6955560
Покривеност увоза извозом	%	56.8
Обим спољнотрговинске размене ЈЛС	У хиљадама РСД, номинално	25213718
Годишње стопе раста извоза	Стопа	17.2
Годишње стопе раста увоза	Стопа	1.4

Извор: Републичког секретаријата за јавне политике

Најзначајније привредне гране су дрвопрерађивачка, прерађивачка прехрамбена и металска индустрија.

Посматрано по делатностима, највећи број предузећа послује у секторима трговине и прерађивачке индустрије. У структури локалне привреде према величини доминирају микро и мала предузећа.

Окосницу привреде Града Краљева некада су чинили гиганти у области електро и металске индустрије - Фабрика електротермичких производа Магнохром и Фабрика вагона Краљево. Дугогодишње искуство и традиција у овом сектору, расположива инфраструктура и ресурси, знање и квалификована радна снага утицали су да металски сектор у којем послују микро, мала, средња предузећа и предузетници настави да остварује улогу значајног развојног покретача локалне привреде.

Од 2019. године на територији града Краљева реализоване су две велике инвестиције Немачке компаније Леони, која је до сада запослила 3047 радника и Турске компаније EuroTay која је запослила 856 радника.

Структура привреде

Према подацима Агенције за привредне регистре на територији града Краљева у 2020. години је било 1350 привредних друштава у којима је запошљено 9.896 лица.

У току 2019. године број новооснованих привредних друштава је 81, а угашених 277, док је број новооснованих предузетничких радњи 747, а брох угашених 431.

У периоду 2016-2019. године, број активних привредних субјеката је био релативно стабилан, односно у 2017. и 2018. години је повећан за 3,8% и 5,3% респективно, док је у 2019. у односу на 2016. годину смањен за 7,5%.

Табела 8. Број привредних друштава и предузетника

	2015.	**2016.**	**2017.**	**2018.**	**2019.**
Број активних привредних друштава	1.398	1.447	1.502	1.509	1350
Број активних предузетника	3.656	3.863	4.130	4.305	4803

Извор података: Регистар привредних субјеката

** Последње ажурно стање се односи на период 01.01 - 30.06.2020. године*

Финансијске перформансе привредних друштава према подацима из финансијских извештаја у последње три горине су представљене кроз следећу табелу и графички приказ.

Табела 9. Финансијске перформансе привредних друштава

	2016.	**2017.**	**2018**	**2019**
01. Број привредних друштава	1.253	1.292	1276	1240
02. Број запослених у привредним друштвима	8.403	9.018	9.529	9.896
03. Пословни приходи	60.186.809	66.305.032	73.806.967	78.350.804
08. Укупна средства	61.940.059	66.195.285	67.806.470	75.582.691
09. Капитал	24.788.000	26.530.554	29.257.501	32.477.040

Извор података: *Регистар финансијских извештаја*
Износи *изражени у хиљ. РСД*
Подаци за 2016, 2017, 2018. И 2019. годину су методолошки усаглашени са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, број 62/13 и 30/18) и одговарајућим подзаконским актима.

Према подацима Републичког секретаријата за јавне политике укупан број запослених на територији града Краљева је 30.674, од чега је највећи број запослених у сектору прерађивачке индустрије 22,8%, затим у трговини 16,6%, затим у здравству 9,4 % и државној управи 8,1 %.

Табела 10. Запосленост по секторима

Број запослених	Број	30674
Број запослених , као % становништва старости 15 и више година	%	30.4
Запослени у правним лицима, као % укупног броја запослених	%	70.9
Приватни предузетници и запослени код њих, као % укупног броја запослених	%	25.7
Регистровани индивидуални пољопривредници, као % укупног броја запослених	%	3.4
Број запослених у пољопривреди, шумарству и рибарству, као % укупног броја запослених	%	1.1
Број запослених у рударству, као % укупног броја запослених	%	0.6
Број запослених у прерађивачкој индустрији, као % укупног броја запослених	%	22.8
Број запослених у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом и паром, као % укупног броја запослених	%	2.1
Број запослених у сектору снабдевања водом и управљањем отпадним водама, као % укупног броја запослених	%	1.6
Број запослених у грађевинарству, као % укупног броја запослених	%	5.8
Број запослених у трговини на велико и мало и поправци моторних возила, као % укупног броја запослених	%	16.4
Број запослених у сектору саобраћаја и складиштења, као % укупног броја запослених	%	6.8
Број запослених у сектору услуга смештаја и исхране, као % укупног броја запослених	%	4.6
Број запослених у сектору информисања и комуникације, као % укупног броја запослених	%	1.9

Број запослених у финансијским делатностима и делтностима осигурања, као % укупног броја запослених	%	1.4
Број запослених у пословању некретнинама, као % укупног броја запослених	%	0.5
Број запослених у стручним, научним, иновационим и техничким делатностима, као % укупног броја запослених	%	3.7
Број запослених у административним и помоћним услужним делатностима, као % укупног броја запослених	%	2.5
Број запослених у државној управи и обавезном социјалном осигурању, као % укупног броја запослених	%	8.1
Број запослених у образовању, као % укупног броја запослених	%	6.7
Број запослених у здравственој и социјалној заштити, као % укупног броја запослених	%	9.4
Број запослених у уметности, забави и рекреацији, као % укупног броја запослених	%	1.7
Број запослених у осталим услужним делатностима, као % укупног броја запослених	%	2.3

Подаци о запослености на територији града Краљева (Извор: Републичког секретаријата за јавне политике)

4.3.2. Кретања на тржишту рада према евиденцији НСЗ

На крају децембра 2020. године на евиденцији НСЗ у Краљеву налазило се 8.733 незапослених лица, што је за 13% мање у односу на исти период 2019. године.

Стање децембар 2020. године	
Укупан број незапослених лица на евиденцији НСЗ	8.733
Укупан број незапослених жена на евиденцији НСЗ	5.338 (61%)
Повећање или смањење незапослености у односу на децембар претходне године	-13%
Укупан број дугорочно незапослених лица (на евиденцији дуже од 1 године)	5.972 (68,4%)

Извор података: Статистички извештаји НСЗ филијала Краљево – децембар 2020.

Према подацима Републичког завода за статистику Републике Србије (Анкете о радној снази, 2020.), стопа незапослености (за популацију старости 15 и више година) износи 9,0% на ниову целе Србије, у Региону Шумадије и Западне Србије 9,8% , а у Рашкој области 11%.

Кретање броја незапослених по месецима у 2020.години дато је следећим графичким приказом:

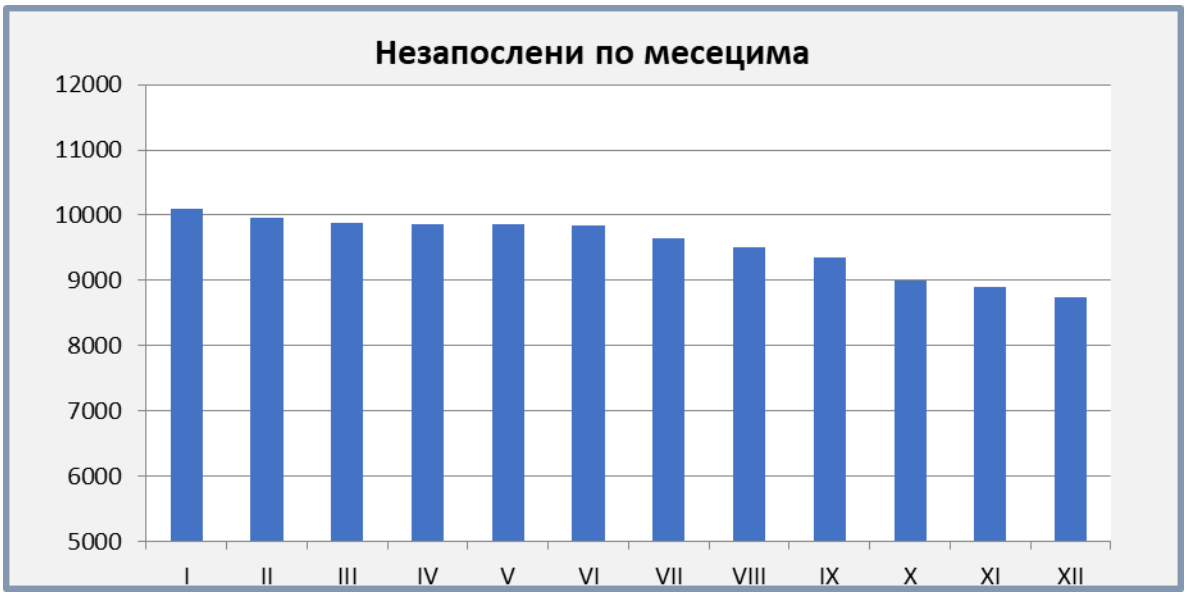

Структура незапослених лица на евиденцији НСЗ, по разним критеријумима, је следећа:

- Од укупног броја незапослених 8.733, **жене** чине 61% (5.338). У односу на претходну годину, повећано је учешће жена за 0,2% у поређењу са децембром 2019.године;

- **Просечна старост** незапосленог лица је повећана у односу на 2019. годину са 42,52 године на 42,92 године, као и **просечна дужина тражења посла** са 62,13 на 64,86 месеци;
- Учешће **младих до 30 година** је незнатно смањено у односу на претходну годину са 19,7% на 19,6%, а учешће **старијих од 50 година** је повећано са 35% на 36,8%;

- Незапослени који на посао чекају дуже од годину дана – **дугорочно незапослени**, чине 68,4% што је за 2,4% више у односу на претходну годину (2019.године - 66%);

- Посматрано **по степену стручне спреме**, најбројнија лица на евиденцији незапослених су лица са IV степеном – 31,8%, па са III степеном – 23%, а велики је проценат лица без квалификација (I и II степен) 28,8%. Процентуално учешће лица са VI и VII степеном стручности износи 15,5%;

- Структура лица из **категорија теже запошљивих** изгледа овако:

    - **Млади до 30 година старости који су без квалификација** или са ниским квалификацијама (I и II степен) – 327 (3,7 %)

- **Млади до 30 година старости који посао траже дуже од 12 месеци** – 765 (8,7%)
- **Лица без школе или са непотпуним основним образовањем** – 503 (5.7%)
- **Особе са инвалидитетом** – 291 (3,3%)
- **Технолошки вишкови** – 894 (10.2%)
- **Роми** – 417 (4,8%)
- Радно способни **корисници новчане социјалне помоћи** – 873 (10%)
- **Самохрани родитељи** – 134 (1,5%)
- **Оба незапослена родитеља** – 44 (0,5%)
- **Избегла и расељена лица** – 270 (3%)
- **Оба супружника незапослена** – 216 (2.5%)

Остале категорије теже запошљивих су у мањем броју: Жртве породичног насиља – 6 лица; Деца у хранитељским породицама – 3; Повратници из затвора – 16; Жртве трговине људима – нема лица на евиденцији.

Кретање незапослености у периоду од 2014.-2020. године, при чему су коришћени упоредиви подаци за исти месец (децембар) за сваку годину – извор Евиденција НСЗ, Филијала Краљево:

5. КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ ЛИЦА

Теже запошљив незапослени јесте незапослени који због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или других објективних околности теже налази запослење**.**

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености Акциони план садржи категорије теже запошљивих лица које имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања.

У оквиру појединих мера активне политике запошљавања дефинисане су категорије теже запошљивих лица која се укључују у меру, а у мерама у оквиру којих нису дефинисане категорије, приоритет за укључивање имају незапослена лица из следећих категорија:

- *лица без основног образовања;*
- *лица без завршене средње школе;*
- *лица старости 50 и више година;*
- *дугорочно незапослена лица која посао траже дуже од 12 месеци, а посебно незапослена лица која посао траже дуже од 18 месеци;*
- *жене, посебно дугорочно незапослене жене;*
- *млади до 30 година старости, а посебно младе жене, млади без завршене средње школе, као и млади без радног искуства;*
- *особе са инвалидитетом;*
- *Роми;*
- *корисници новчане социјалне помоћи;*
- *лица у статусу вишка запослених.*

Такође, у мере активне политике запошљавања укључиваће се и незапослена лица из следећих теже запошљивих категорија:

- *млади у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама;*[1]
- *жртве породичног насиља;*
- *жртве трговине људима;*
- *избегла и расељена лица, повратници према Споразуму о реадмисији;*
- *самохрани родитељи;*
- *супружници из породице у којој су оба супружника незапослена;*
- *родитељи деце са сметњама у развоју;*
- *бивши извршиоци кривичних дела.*

Посебан приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања имају лица која се суочавају са више фактора отежане запошљивости, односно, која припадају у две или више претходно наведених категорија теже запошљивих лица.

[1] Категорија *младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама*, подразумева младе до 30 година старости који су имали или имају статус младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама.

Сходно уведеној пракси родног буџетирања, у мере активне политике запошљавања подједнако ће се укључивати незапослени мушкарци и жене, ради подстицања једнаких могућности за њихово запошљавање.

За подручје града Краљева у категорију теже запошљивих лица, поред наведених у Националном акционом плану запошљавања, Локалним планом је потребно укључити незапослене чланове породица ратних војних инвалида и незапослена лица са руралног подручја.

6. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА у 2021, 2022. и 2023. години

Мере активне политике запошљавања спроводи Национална служба за запошљавање у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и прописима о државној помоћи, а критеријуми, начин и друга питања од значаја за спровођење мера активне политике запошљавања уређују се општим актима Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Националне службе за запошљавање.

1. Посредовање у запошљавању и пружање подршке за запошљавање

Посредовањем у запошљавању сматрају се послови повезивања лица која траже запослење са послодавцима који исказују потребу за посредовањем у запошљавању, ради заснивања радног односа или друге врсте радног ангажовања. У циљу њиховог успешног повезивања, спроводи се низ активности усмерених ка тражиоцима запослења, односно послодавцима.

Саветовање за запошљавање је активност током које саветник за запошљавање пружа стручну подршку тражиоцу запослења на индивидуалном нивоу, кроз информисање о правима и обавезама тражилаца запослења, услугама које пружа Национална служба за запошљавање, као и о могућностима за запошљавање и траженим занимањима. Током саветовања за запошљавање врши се процена запошљивости лица које тражи посао, односно, процена његових професионалних могућности и афинитета, са циљем утврђивања степена подршке која му је потребна. Врсте подршке око којих се тражилац запослења и саветник за запошљавање усагласе, као и занимања у којима ће лице тражити посао, утврђују се у индивидуалном плану запошљавања.

Услуге за послодавце подразумевају информисање послодаваца о стању на тржишту рада и структури тражилаца запослења на евиденцији Националне службе за запошљавање и саветовање о могућностима и начинима задовољавања потреба послодаваца за извршиоцима, укључујући и информисање о мерама активне политике запошљавања, испитивање будућих потреба послодаваца ради планирања обука и других мера активне политике запошљавања, селекцију тражилаца запослења према условима дефинисаним у пријави потребе за запошљавањем – посредовање по захтеву послодавца и интернет посредовање на интернет страници Националне службе за запошљавање. Национална служба за запошљавање послодавцу услуге пружа бесплатно. Унапређењем квалитета услуге посредовања у запошљавању, Национална служба за запошљавање ће повећати своју

видљивост код оних послодаваца којима није искључиви циљ да добију средства, него квалитетне кандидате, док ће незапослена лица добити додатне могућности за квалитетно запошљавање.

2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере

Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере спроводи се кроз активности информисања и саветовања о могућностима за развој каријере, а ради превенције погрешног избора правца образовања или избора занимања, као и ради јачања компетентности корисника у доношењу делотворних одлука током професионалне каријере. Ове услуге пружају се непосредно у филијалама Националне службе за запошљавање и центрима за информисање и професионално саветовање (ЦИПС), као и преко интернет странице Националне службе за запошљавање.

3. Мере активног тражења посла

Мере активног тражења посла спроводе се пружањем услуга тражиоцима запослења у процесу активног тражења посла, подстицањем њихове запошљивости и јачањем мотивације, самопоуздања и самоефикасности кроз развој вештина активног тражења посла. Мере активног тражења посла као што су обуке за активно тражење посла, обуке у клубовима за тражење посла, тренинг самоефикасности и др, облици су групног рада са лицима која траже посао, са циљем да се тражиоци запослења информишу о ситуацији на локалном тржишту рада и да се оспособе за квалитетно представљање послодавцу.

Пружање подршке тражиоцима запослења и послодавцима спроводи се и кроз организовање сајмова запошљавања. Сајам запошљавања је мера посредовања, јер омогућава непосредни контакт већег броја послодаваца који су исказали потребу за запошљавањем са тражиоцима запослења, који у највећој мери одговарају захтевима послодаваца за запошљавање на конкретним радним местима, али је истовремено и мера активације, јер се тражилац запослења сусреће са конкретним слободним радним местима, што позитивно делује на његову мотивацију за активно тражење посла.

Каравани запошљавања су мера која омогућава лицима која имају пребивалиште у мање развијеним јединицама локалне самоуправе да се укључе у мере активне политике запошљавања. Незапослена лица, која због отежаних околности нису у могућности да лично дођу до филијала, служби и испостава Националне службе за запошљавање, на овај начин могу да се, уз помоћ саветника, информишу, саветују, добију све релевантне информације везане за њихова права и обавезе и пријаве на евиденцију незапослених.

4. Додатно образовање и обука

Додатно образовање и обука су мере којима лица стичу нова знања, вештине и радно искуство. Заснива се на анализи потреба тржишта рада, односно потреба послодаваца у погледу потребних знања и вештина неопходних за обављање конкретних послова, утврђених у контактима са послодавцима. У складу са тим, додатно образовање и обуке се реализују за она подручја рада у којима постоји дефицит знања и вештина.

Додатно образовање и обука подразумева спровођење следећих мера:

4.1. Стручна пракса – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци. Намењена је незапосленим лицима без радног искуства у струци, са најмање

средњим образовањем и реализује се без заснивања радног односа. Приоритет за укључивање имају незапослене особе са инвалидитетом и Роми.

Стручна пракса се реализује код послодавца који припада приватном сектору, док се највише до 40% укупно планираних учесника може ангажовати у јавном сектору, по следећим приоритетима:

1) на пословима здравствених радника;
2) на пословима социјалне заштите;
3) на пословима образовања и васпитања;
4) на пословима правосуђа.

Трајање стручне праксе утврђено је законом, односно правилником, а Национална служба за запошљавање исту финансира најдуже до 12 месеци.

4.2. Приправништво за младе са високим образовањем – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање високо трогодишње или четворогодишње образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Намењено је незапосленим лицима до 30 година старости, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање и просечном оценом од најмање 8,0 на завршеним студијама, као и незапосленим особама са инвалидитетом и Ромима, без обзира на године старости и просечну оцену.

Приправништво за младе са високим образовањем реализује се код послодавца који припада приватном сектору. Послодавац остварује право на накнаду трошкова месечне зараде за приправника у висини минималне зараде са припадајућим порезом и доприносима, увећане за 20%.

Трајање приправништва за младе са високим образовањем утврђено је законом, односно правилником, а Национална служба за запошљавање исто финансира најдуже до 12 месеци.

4.3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Право на укључивање имају незапослени са завршеним средњим образовањем, без радног искуства у занимању за које је стечено образовање и то:

1) млади до 30 година старости који се на евиденцији незапослених лица налазе дуже од шест месеци;
2) незапослене особе са инвалидитетом;
3) Роми;
4) млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама.

Приправништво за незапослене са средњим образовањем се реализује код послодавца који припада приватном сектору. Послодавац остварује право на накнаду трошкова месечне зараде за приправника у висини минималне зараде са припадајућим порезом и доприносима.

Трајање приправништва за незапослене са средњим образовањем утврђено је законом односно правилником, а Национална служба за запошљавање исто финансира најдуже до шест месеци.

4.4. Стицање практичних знања – подразумева стицање практичних знања и вештина кроз обављање конкретних послова заснивањем радног односа код послодавца који припада приватном сектору и намењено је за:

- незапослена лица без завршеног средњег образовања и лица која су завршила функционално основно образовање одраслих, који у укупном броју планираних полазника учествују са најмање 40%;
- незапослена лица са средњим образовањем која се налазе на евиденцији незапослених дуже од 12 месеци, без обзира на врсту стеченог образовања и радно искуство, а која немају адекватна и применљива знања, вештине и компетенције за обављање конкретних послова.

Приоритет за укључивање имају незапослене особе са инвалидитетом и Роми.

Послодавац заснива радни однос на одређено време са незапосленим лицем и остварује право на накнаду трошкова зараде за укључена лица у висини минималне зараде са припадајућим порезом и доприносима у трајању од три месеца. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још три месеца након завршетка мере. У случају да послодавац заснује радни однос на неодређено време са незапосленим лицем на почетку мере или до истека трећег месеца, односно завршетка мере, има право на накнаду трошкова зараде за још три месеца, односно у укупном трајању од шест месеци. Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу још најмање шест месеци након истека финансирања.

4.5. Обуке за тржиште рада – стицање стручних додатних теоријских и практичних знања и вештина у складу са потребама тржишта рада и послодаваца, а са циљем унапређења запошљивости незапослених лица првенствено теже запошљивих без квалификација или са ниским квалификацијама.

Обуке за незапослене особе са инвалидитетом спроводе носиоци послова професионалне рехабилитације који имају одобрење министарства надлежног за послове запошљавања за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације.

Обуке за лица без завршене средње школе и лица која завршавају основно образовање по моделу функционалног основног образовања одраслих (ФООО) спроводе јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА) и/или средње стручне школе који издају јавно признату исправу.

Специјалистичке информатичке обуке у складу са потребама тржишта рада спроводе лиценцирани извођачи. Приоритет приликом укључивања имају незапослене жене на евиденцији Националне службе за запошљавање.

4.6. Обуке на захтев послодавца – за незапослене – стицање додатних знања и вештина потребних за обављање послова на конкретном радном месту, на захтев послодавца који припада приватном сектору, као и предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом која послују са већинским државним капиталом, уколико на евиденцији незапослених Националне службе за запошљавање нема лица са потребним знањима и вештинама за обављање послова на конкретном радном месту, односно постојећа знања и вештине не одговарају потребама конкретног радног места. Послодавац има обавезу да са најмање 50% лица која су успешно завршила обуку, заснује радни однос, у трајању од најмање шест месеци од датума заснивања.

Национална служба за запошљавање учествује у финансирању трошкова обуке и утврђује висину месечне новчане помоћи и трошкова превоза за полазнике обука, у зависности од расположивих средстава и у складу са прописима из области запошљавања и професионалне рехабилитације. За укључивање незапослених особа са инвалидитетом, средства за финансирање трошкова обуке се могу увећати до 20%.

4.7. Обуке за потребе послодавца за запосленог – послодавац који припада приватном сектору може поднети захтев Националној служби за запошљавање за учешће у финансирању трошкова обуке за запосленог коме недостају додатна знања и вештине за обављање послова и радних задатака са циљем одржања запослења код тог послодавца. Трошкове учешћа у финансирању обуке за запосленог може да сноси Национална служба за запошљавање у складу са расположивим средствима и прописима за доделу државне помоћи.

4.8. Функционално основно образовање одраслих – стицање основног образовања у складу са законом, уз могућност стицања компетенције за обављање једноставних послова. Намењен је незапосленим лицима без основног образовања. Национална служба за запошљавање исплаћује средства за трошкове превоза полазницима или школским образовним институцијама.

5. Субвенционисано запошљавање и самозапошљавање

5.1 Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих

Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих подразумева финансијски подстицај, у једнократном износу, послодавцима из приватног сектора, за запошљавање незапослених лица и то:

1. млади до 30 година старости – без завршеног средњег образовања, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама;
2. старији од 50 година;
3. Роми;
4. особе са инвалидитетом;
5. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
6. незапослени који се налазе на евиденцији незапослених дуже од 12 месеци;
7. жртве породичног насиља.

Висина субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих према степену развијености јединица локалне самоуправе утврђеним у складу са посебним прописом Владе износи:

1) за прву групу (изнад републичког просека) и другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) – 200.000,00 динара по кориснику;

2) за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) – 225.000,00 динара по кориснику;

3) за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) – 250.000,00 динара по кориснику.

Наведени износи субвенције за запошљавање следећих категорија теже запошљивих лица и то:

1. особе са инвалидитетом;
2. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
3. млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама;
4. жртве породичног насиља,

увећавају се за 20% тако да износе:

1) за прву групу (изнад републичког просека) и за другу групу (у распону од 80% до 100% републичког просека) – 240.000,00 динара по кориснику;
2) за трећу групу (у распону од 60% до 80% републичког просека) – 270.000,00 динара по кориснику;
3) за четврту групу (степен развијености испод 60% републичког просека) и за девастирана подручја (степен развијености испод 50% републичког просека) – 300.000,00 динара по кориснику.

Реализација се прати 12 месеци.

5.2 Подршка самозапошљавању

Подршка самозапошљавању обухвата стручну помоћ и средства у виду субвенције за самозапошљавање.

Стручна помоћ коју може да оствари незапослени који се самозапошљава састоји се од информативних и саветодавних услуга, обуке за развој предузетништва, као и подршке у првој години пословања која се реализује кроз менторинг програм и специјалистичке обуке у НСЗ, регионалним развојним агенцијама и др.

Средства за самозапошљавање у 2021. години одобравају се незапосленом лицу у виду субвенције, у једнократном износу од **250.000,00** динара по кориснику ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Одобравање субвенције за самозапошљавање одређује се на основу оцене бизнис плана, а приоритет за одобравање субвенције имају незапослени који припадају следећим категоријама:

1. млади до 30 година старости;
2. вишкови запослених;
3. Роми;
4. особе са инвалидитетом;
5. жене.

У случају самозапошљавања особа са инвалидитетом субвенција се одобрава у једнократном износу од **270.000,00** динара по кориснику, ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач у њему заснива радни однос.

У 2022. и 2023. години средства за самозапошљавање износе **300.000,00** динара, односно **330.000,00** динара за особе са инвалидитетом.

Реализација се прати 12 месеци.

5.3 Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства

Послодавац који на неодређено време запосли особу са инвалидитетом без радног искуства има право на субвенцију зараде за ту особу у трајању од 12 месеци од дана заснивања радног односа. Субвенција зараде се одобрава на основу поднетог захтева послодавца, у висини до 75% укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, али не више од износа минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду.

6. Јавни радови

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

Јавни радови се организују на подручју оних јединица локалних самоуправа, које према степену развијености утврђеним у складу са посебним прописом Владе припадају:

1) трећој групи (у распону од 60% до 80% републичког просека) и
2) четвртој групи (степен развијености испод 60% републичког просека) и девастираним подручјима (степен развијености испод 50% републичког просека).

У програм јавних радова укључују се незапослена лица из следећих категорија:

1. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
2. Роми;
3. лица без завршене средње школе;
4. лица која посао траже дуже од 18 месеци;
5. особе са инвалидитетом.

Приоритет за укључивање у меру имају лица из наведених категорија која се први пут ангажују на јавним радовима.

На јавним радовима се радно ангажује најмање пет незапослених лица.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом. Средства намењена за организовање јавних радова користе се за:

1) исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима (по основу уговора о привременим и повременим пословима у висини до 22.000,00 динара на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада);

2) накнаду трошкова спровођења јавних радова послодавцу (највише до 2.000,00 динара по лицу, једнократно, у зависности од трајања јавног рада);

3) накнаду трошкова обуке (у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку), која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје интерна потврда о стеченим компетенцијама или јавно призната исправа уколико је обуку реализовао ЈПОА.

Јавни радови се организују у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе.

Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења.

Јавни радови за особе са инвалидитетом

Јавни радови на којима се ангажују особе са инвалидитетом се могу организовати у свим јединицама локалне самоуправе, независно од степена развијености, у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе и културе.

Јавни радови у које се укључују искључиво особе са инвалидитетом, могу бити одобрени за радно ангажовање најмање три незапослене особе са инвалидитетом.

7. Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом које се запошљавају под посебним условима

Прилагођавање радног места (кроз техничко и технолошко опремање радног места, средстава за рад, простора и опреме у складу са могућностима и потребама запослене особе са инвалидитетом) рефундацијом послодавцу примерених трошкова прилагођавања радног места у висини до 400.000,00 динара стварних трошкова за прилагођавање радног места по особи са инвалидитетом.

Пружање стручне подршке новозапосленој особи са инвалидитетом (радна асистенција код увођења у посао или на радном месту) рефундацијом послодавцу трошкова зараде за лице које је ангажовано на пружању стручне подршке у висини до 50.000,00 динара месечно за пун фонд радних сати односно сразмерно броју радних сати пружене стручне подршке особи са инвалидитетом на месечном нивоу, увећаних за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, у трајању до 12 месеци.

Почев од 2021. године започеће се са пилотирањем поступка признавања претходног учења, израдом анализа за утврђивање предуслова за пилотирање и увођење ваучера за обуке, нормативног уређења и пилотирања радне праксе, припремом за пилотирање програма Гаранција за младе, пакета мера за незапослена лица из категорија теже запошљивих и др, а у складу са мером 1.1. и мером 2.2.

7. ПОДРШКА РЕАЛИЗАЦИЈИ ЛОКАЛНИХ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА У ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености у периоду од 2021. до 2023. године наставиће се са одобравањем учешћа у финансирању мера активне политике запошљавања из средстава опредељених за реализацију Акционог плана, и то следећих мера:

1. **Стручна пракса;**
2. **Приправништво за младе са високим образовањем;**
3. **Приправништво за незапослене са средњим образовањем;**
4. **Стицање практичних знања;**
5. **Обука на захтев послодавца за незапослене;**
6. **Јавни радови;**
7. **Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих –** може се доделити за запошљавање незапослених лица из једне или више категорија теже запошљивих, а које су утврђене у складу са стањем и потребама локалног тржишта и наведене у локалном планском документу у области запошљавања;
8. **Субвенција за самозапошљавање** – одобрава се незапосленом лицу ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у локалном планском документу у области запошљавања.

Мере од 1. до 6. спроводе се према условима утврђеним у Националном акционом плану, док се мере 7. и 8. спроводе према условима утврђеним у локалном планском документу у области запошљавања.

8. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРОГРАМИ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАЉЕВА

ОПШТИ ЦИЉ	СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ	МЕРЕ
Смањење незапослености и успостављање стабилног и одрживог раста запослености на територији града Краљева	1.Унапређен положај незапослених лица на тржишту рада	Спровођење програма обуке за унапређење знања и вештина незапослених лица према потребама локалне привреде
		Спровођење пројекта економског оснаживања и смањења сиромаштва
		Спровођење програма стручне праксе
		Спровођење програма јавних радова
	2. Повећана запосленост кроз Програм мера подршке запошљавања и отварања нових радних места	Програми подршке отварања нових радних места
		Програми подршке самозапошљавања
		Спровођење пројекта "Знањем до посла"
	3.Унапређен локални институционални оквир за спровођење политике запошљавања на локалном нивоу	Унапређење координисаног деловања и дијалога у области локалне политике запошљавања
		Праћење ефеката реализованих мера и креирање нових у складу са потребама на локалном нивоу
		Израда Програма економског развоја
		Спровођење програма подршке развоја привредног сектора

9. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД ОД 2021. ДО 2023. ГОДИНЕ

Документ ЈП	Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021 до 2026. године					
Акциони план :	Акциони план за запошљавање града Краљева за период од 2021 до 2023. године					
Координација и извештавање:	Град Краљево, Локални Савет за запошљавање					
Општи циљ: Смањење незапослености на територији града Краљева						
Институција одговорна з апраћење и контролу реализације: Градска управа града Краљева						
Показатељи на нивоу општег циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2023	Последња година важења ЛАПа
Број незапослених лица на евиденцији НСЗ	Број лица / %	Извештај НСЗ	8733 лица	2020	Смањење за 9%	2023

Посебан циљ 1 : Унапређење положаја незапослених лица на тржишту рада								
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Градска управа града Краљева, Локални Савет за запошљавање								
Период спровођења – 2021-2023								
Показатељи на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2021	Циљана вредност у 2022	Циљана вредност у 2023	Последња година важења ЛАПа
Обухват незапослених лица укључених у формалне и неформалне програме обука	Број лица	Извештај НСЗ Извештај Градске управе	15	2019	15	20	25	2023
Обухват младих укључен у програм стручне праксе	Број лица	Извештај НСЗ	32	2019	30	90	120	2023
Обухват незапослених лица укључених у програм економског оснаживања и смањења сиромаштва	Број лица	Извештај о реализацији пројекта	/	/	20	40	60	2023
Обухват теже запосливих категорија незапослених лица у програм јавних радова	Број лица	Извештај НСЗ	35	2019	35	60	80	2023

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери на пројекту	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин.		
						2021	2022	2023
1.1 Реализација програма стручног усавршавања незапослених лица према потребама локалне привреде	Град Краљево	НСЗ	2023.	Буџет града Краљева Донаторски програм	1501 Програм 3 Локални економски развој		1.500.000	1.500.000
1.2 Спровођење пројекта економског оснаживања и смањења сиромаштва	Град Краљево	ХЕЛП	2023	Буџет града Краљева Донаторски програм - ХЕЛП		5.600.000	5.600.000	5.600.000
1.32. Спровођење програма јавних радова	Град Краљево	НСЗ	2023.	Буџет града Краљева		6.000.000	6.000.000	6.000.000

				Финансијски план НСЗ				
1.4. Спровођење програма стручне праксе	Град Краљево	НСЗ	2023.	Буџет града Краљева Финансијски план НСЗ		6.000.000	6.000.000	6.000.000

Посебан циљ 2 : Повећање запослености кроз Програм мера подршке запошљавања и отварања нових радних места								
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Градска управа града Краљева								
Период спровођења – 2021-2023								
Показатељи на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2021	Циљана вредност у 2022	Циљана вредност у 2023	Последња година важења ЛАПа
Број новоотворених радних места кроз програм подстицаја	Број, годишње	РЗС	/	2019	/	10	20	2023
Обухват незапослених лица обухваћен програмом подршке самозапошљавања	Број, годишње	Извештај НСЗ	15	2019	15	30	45	2023
Број незапослених лица обухваћених програмом Знањем до посла	Број, годишње	Извештај НСЗ	/	/	30		/	2023

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери на пројекту	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин.		
						2021	2022	2023
2.1 Спровођење програма подршке за отварање нових радних места	Град Краљево	НСЗ	2023.	Буџет града Краљева Финансијски план НСЗ Донаторски програм	1501 Програм 3 Локални економски развој		2.000.000	2.000.000
2.2. Спровођење програма подршке за самозапошљавање	Град Краљево	НСЗ	2022.	Буџет града Краљева Финансијски план НСЗ Донаторски програми		4.000.000	4.000.000	4.000.000
2.3 Спровођење пројекта Знањем до посла	Град Краљево	Развојни бизнис центар Крагујевац	2022.	Донаторски програм (Business Innovation Programs) Буџет града Краљева		10.000.000,00 (2.000.000,00 из буџета града и 8.000.000,00 из донаторског програма)		/

Посебан циљ 3 : Унапређен локални институционални оквир за спровођење политике запошљавања на локалном нивоу								
Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Градска управа града Краљева								
Период спровођења – 2021-2023								
Показатељи на нивоу посебног циља	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у 2021	Циљана вредност у 2022	Циљана вредност у 2023	Последња година важења ЛАПа
Број састанака мултисекторског тима	број	Извештај Локалног савета за запошљавање	/	/	3	6	9	2023
Извештавање о ефектима спроведених мера	Број извештаја	Извештај Локалног савета за запошљавање	/	/	1	2	3	2023
Успостављен програм подршке привредном сектору	број	Усвојен програм	/	/		1		2023
Реализоване мере дефиинисане програмом економског развоја	Број корисника програма	Извештај	/	/	/	/	1	2023

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери на пројекту	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 дин.		
						2021	2022	2023
3.1 Редовни састанци мултисекторског тима у циљу праћења и координације локалне политике запошљавања	Град Краљево	НСЗ, Привредна комора, Регионална агенција за просторни и	2023.	/	/	/	/	/

и образовања у складу са потребама тржишта рада		економски развој, Школска управа						
3.2. Праћење ефеката реализованих мера и креирање нових у складу са потребама на локалном нивоу	Град Краљево	НСЗ	2023.	/	/	/	/	/
3.3 Доношење програма Локалног економског развоја	Град Краљево	НСЗ, Привредна комора, Регионална агенција за просторни и економски развој, Школска управа	2023.	/	/	/	/	/
3.4 Спровођење програма подршке развоја привредног сектора	Град Краљево	НСЗ, Привредна комора, Регионална агенција за просторни и економски развој, Школска управа	2023.	/	/	Средства ће бити дефинисана Програмом економског развоја		

10. Потребни ресурси, финансијска средства и извори финансирања

Локална самоуправа за реализацију Локалног акционог плана запошљавања града Краљева средства планира годишњим Одлукама о буџету града. У циљу финансирања и суфинансирања активних мера запошљавања у 2021. години у Буџету града планирана су средства у износу од **10.000.000,00** динара.

Такође, очекујемо да се средства за реализацију Локалног акционог плана обезбеде из различитих извора: донаторских средстава, надлежних министарстава, помоћу пројеката који ће се реализовати на основу Локалног плана, као и других доступних извора и фондова за чија ће средства Град конкурисати по јавним позивима који буду расписани у 2021., 2022. и 2023. години.

11. Праћење и оцена ефеката

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинг и евалуација) Локалног акционог плана је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и примењује успех ЛАПЗ ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир – мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано у 2021., 2022. и 2023. години. Еваулација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - достављањем извештаја Савету за запошљавање. Финална евалуација обавиће се на крају сваке године.

Део предложених циљева и програма представљају дугорочне програме и за постизање њихових ефеката је неопходно да се континуирано планирају и спроводе, током наредних акционих планова.

Предмет мониторинга и евалуације – мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности – задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана биће следећи:

- Број нових услуга – локалних мера у циљу подстицања запошљавања;
- Број и структура корисника/ца услуга и мера/програма;
- Ниво укључености различитих актера у циљу доприноса решавању проблема у области запошљавања на територији града Краљева;
- Обим финансијских средстава издвојених за повећање запослености;
- Структура издвојених финасијских средстава (буџет локалне самоуправе, Републички буџет, донаторска средства, други извори)

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

Методе и технике мониторинга и евалуације – За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима, упитници, разговори, анкете, извештавање и др.

Локални савет за запошљавање биће одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног акционог плана – вршиће мониторинг и евалуацију.

Локални савет за запошљавање ће својим планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације локалног акционог плана.